

Trendek
a hazai és nemzetközi könyvtárügyben

Szerkesztette:

Kiszl Péter

Trendek a hazai és nemzetközi könyvtárügyben

Szerkesztette:

Kiszl Péter



Líceum Kiadó
Eger, 2013

Lektorálta:

Iván Géza

ny. tudományos főmunkatárs, ELTE BTK

ISBN 978-963-9894-98-3

A kiadásért felelős
az Eszterházy Károly Főiskola rektora
Megjelent az EKF Líceum Kiadó gondozásában

Igazgató: Kis-Tóth Lajos

Felelős szerkesztő: Zimányi Árpád

Műszaki szerkesztő: Nagy Sándorné

Borítóterv: Vincze Bálint

Borítófotó:

<http://www.flickr.com/photos/61392879@N00/97703338>

Megjelent: 2013. január

Készítette: az Eszterházy Károly Főiskola nyomdája
Felelős vezető: Kérészy László

Voit Krisztina emlékének

Tartalom

Kiszl Péter: Hallgatót tolláról.....9

I. Kommunikáció 13

Ungi Zsuzsanna – Zahari István:

Nézzünk tükörbe! Könyvtárak az országos sajtóban..... 15

Erdélyi Ildikó:

Országos könyvtári rendezvények az elmúlt öt év tükrében.

Rendezvények olvasóknak, használóknak, érdeklődőknek 35

Bilicsi Erika:

Hazai szakmai programok a könyvtáros közösség számára 51

Nagy Zsoltné:

A szakmai információáramlás fejlődése.

A KATALIST levelezőlistára írt üzenetek áttekintő elemzése 65

II. Képzés87

Goda Beatrix:

A felsőfokú információs szakemberképzés helyzete

Ausztriában, Németországban és Svájcban..... 89

Nagy Ildikó:

Az információs szakemberképzés sajátosságai amerikai,

brit, cseh és norvég egyetemeken 103

Csónaki Boglárka:

A magyarországi informatikus könyvtáros BA tantervek

összehasonlító vizsgálata..... 117

Fecz Ágnes:

A magyarországi informatikus könyvtáros MA képzések

összehasonlító vizsgálata..... 135

Varga Mária:	
Mennyire futja? Frissdiplomás (informatikus) könyvtárosok a munkaerőpiacon	153
III. Pályázatok	183
Koletár Katalin:	
Könyvtári pályázati körkép – kiírások, nyertesek, eredmények	185
Csoma-Simon Mária:	
NKA pályázatok górcső alatt: népszerű forrásszerzés könyvtáraknak	221
IV. Ráadás.....	235
Csajbók Edit:	
Könyvtárépítészeti trendek a világban	237
Simon Eszter – Kamocsa Gábor:	
Mit kíván a hallgató? Elvárások a korszerű könyvtárral szemben	263
Bencze Eszter:	
Mit csinálnék másként, ha főnök lennék?.....	291
Takács Dániel:	
Külföldi könyvtári marketing – képekben	297

HALLGATÓT TOLLÁRÓL...

Rendhagyó kötetet tart kezében a tisztelt olvasó, hiszen gyűjteményünk minden egyes tanulmányát az *ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének informatikus könyvtáros mesterszakos hallgatói* készítették szemináriumi munkájuk keretében. Diákjaim a *hazai és nemzetközi könyvtárügy trendjeinek elemzéséből* nyújtanak át egy színes csokrot (nem csak) a szakma számára. *Hol és merre tartunk?* Ez a kérdés áll írásaik középpontjában, rohamtempóban változó társadalmi-gazdasági-technológiai-politikai környezeti tényezők között, amelyek természetesen kihatnak a könyvtári rendszer működésére, fejlődésére, alapjaiban meghatározva a lehetőségeket és a kihívásokat.

Tanulmánykötetünk négy fő fejezetben – adatokkal, tényekkel gazdagon alátámasztva, azokat grafikusán ábrázolva, továbbá a mondanivalót illusztrációkkal kísérve – tárja fel a könyvtári szféra aktualitásait. Napjainkban minden tevékenység megköveteli a *kommunikációs* eszközök észszerű és kívánatos mértékű használatát. Ez alól mi sem vagyunk kivételek, így a bibliotékák sajtóban való megjelenésének, a könyvtárak által – a nagyközönségnek és a könyvtárosoknak – szervezett rendezvényeknek, de a KATALIST levelezőlistára írt üzeneteknek áttekintése is okulásként szolgálhat mindannyiunk számára. Az élethosszig tartó tanulás olyan parancsa korunknak, melytől egyetlen szakember sem szabadulhat: *képzéssel* foglalkozó dolgozataink reflektorfényében a külföldi és hazai felsőoktatási intézmények tanterveinek összehasonlító vizsgálatai állnak, különös tekintettel a háromciklusú (BA, MA, PhD) programok tapasztalataira, de sarkalatos momentumként ugyanakkor kitérünk a pályakezdő fiatalok elhelyezkedési esélyeinek mérlegelésére is. Pénz, pénz, pénz – a csökkenő költségvetési támogatással szemben összes gyűjteményünk napi problémája egyre több és szerteágazóbb multifunkciós szolgáltatás biztosítása. Kézenfekvő tehát a *pályázati* kiírások és a nyertes indulók aprólékos – témakör, földrajzi elhelyezkedés stb. szerinti – áttekintése. Aki pedig eddig eljut, megérdemli a *ráadást*: könyvtárépítészeti, hallgatói elvárások, főnöki viselkedés és nemzetközi (elsősorban amerikai) könyvtári marketing képekben.

Kötetünk célja, hogy pillanatképet fessen: hogyan látják a hallgatók a mai könyvtárosság problémáit. Az oktató-szerkesztő pedig fiatal kutatók elindulását szerette volna támogatni, első „komolyabb” írásaik megjelentetésével. Tapasztalják meg a tudományos munka magával ragadó ízét, minden kínját, keservét s természetesen örömét, sikerélményét; mutassák meg, a tömegoktatás keretei között is léteznek önállóan megfogalmazott gondolatok, eredetiséget tükröző, korszerű kutatói vállalások, virágozhat az *egyetemi tehetség gondozás*. Nem utolsósorban pedig: felgyorsult, információval túlterhelt és elbulvárosodott világunkban hirdessük a lényeglátás, az elmélyült, kritikus gondolkodás, az ok-okozati összefüggések feltárásának, a fegyelmezett munkavégzésnek a fontosságát.

A tanulmányok olvasásakor tapasztalható „hibákért” már ehelyütt is elnézést kérünk. Érdeklődéssel fogadunk minden észrevételt, segítő véleményt, mely előreviheti a hallgatók további kutatómunkáját. Itt kell megjegyezni: a dolgozatok többsége a 2009/2010-es tanévben született, és az egyre szorító pénzügyi akadályok miatt jelentősen húzódtott a megjelenés. Mindenezek ellenére azonban bízom abban, hogy a tudományterület főbb kurrens irányzatainak szemléltetésére is alkalmas lesz az összeállítás, és kiállja az idő próbáját.

Gyűjteményünk nem jöhetett volna létre barátaim és kollégáim nélkül. Köszönettel tartozom: dr. Iván Gézának, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara (ELTE BTK) nyugalmazott könyvtár-igazgatójának és tudományos főmunkatársának a kimagaslóan lelkiismeretes lektorálásért, a rendszeres szerzői és szerkesztői konzultációkért; dr. Kis-Tóth Lajosnak, az Eszterházy Károly Főiskola (EKF) általános és fejlesztési rektorhelyettesének, a Médiainformatika Intézet vezetőjének, a Líceum Kiadó igazgatójának kötetünk megjelentetésének biztosításáért és a két könyvtárosképző intézmény közötti – több sikeres projektben is testet öltő – kiváló együttműködésért; Nagy Sándorné, Maminak a tördelésért, és azért, hogy türelmesen viselte a sorozatos korrektúrafordulókat; Kormos Ágnesnek, az EKF Líceum Kiadó referensének az adminisztráció gördülékenységéért; Vincze Bálint grafikusnak a borító tervezéséért; Juhász Éva doktorandusznek (ELTE BTK) az angol rezümék nyelvi lektorálásáért; dr. Patkósné Tóth Zsuzsa könyvtárosnak és Uri-Kovács József demonstrátornak (ELTE BTK) az olvasószerkesztésért; és persze a szerzőknek, volt diákjaimnak a közös munkáért.

Összeállításunkat *dr. Voit Krisztina*, az ELTE BTK Könyvtártudományi Tanszéke nyugalmazott vezetőjének, a könyvtártudomány doktori (PhD) program alapítója *emlékének* ajánljuk, aki a magyar könyvtárosképzés évtizedeken át meghatározó, közismert és szeretett alakja, pótolhatatlan tudós, tanár és kolléga volt, és aki mindvégig töretlen szakmai elhivatottsággal, példamutatással, segítő odaadással és nem utolsósorban felejtethetlen életkedvvel állt a katedrán.

Fogadják jó szívvel és biztató reményekkel az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézete végzett hallgatóinak első tudományos szárnypróbálgatásait!

Budapest, 2012 decemberében



Dr. habil. Kiszl Péter

